

THE BURRA CHARTER

The Australia ICOMOS Charter for
Places of Cultural Significance
Svensk översättning

2013

Australia ICOMOS Incorporated
International Council on Monuments and Sites
Översättning: ICOMOS Sverige och Riksantikvarieämbetet 2021

ICOMOS

ICOMOS (International Council on Monuments and Sites) är en oberoende professionell organisation som grundades 1965 och har sitt säte i Paris. ICOMOS arbetar huvudsakligen med filosofin, terminologin, metodiken och tekniken för kulturarvets bevarande. Organisationen är nära knuten till UNESCO, särskilt inom ramen för världsarvskonventionen från 1972, som UNESCO:s främste rådgivare i kulturhistoriska frågor relaterade till världsarvet. ICOMOS 11 000 medlemmar omfattar arkitekter, stadsplanerare, demografer, arkeologer, geografer, historiker, konservatorer, antropologer, forskare, ingenjörer och kulturarvsadministratörer. Medlemmarna i de 103 länder som är anslutna till ICOMOS är indelade i nationalkommittéer och deltar i en mångfald av bevarandeprojekt, forskningsarbeten, interkulturellt utbyte och samarbetsprojekt. ICOMOS har också 27 internationella vetenskapliga kommittéer som fokuserar på särskilda aspekter inom bevarandearbetet. ICOMOS medlemmar möts vart tredje år i en generalförsamling.

Australia ICOMOS

Den australiska nationalkommittén av ICOMOS (Australia ICOMOS) grundades 1976. Den väljer en styrelse med 15 ledamöter, som ansvarar för att genomföra nationella program och deltar i ICOMOS beslut på det internationella planet. Australia ICOMOS ger expertrådgivning på begäran av ICOMOS, särskilt i relation till Världsarvskommittén. Australia ICOMOS fungerar som en nationell och internationell länk mellan offentliga myndigheter, institutioner och individer som är involverade i studiet och bevarandet av alla platser av kulturhistorisk betydelse. Medlemmarna i Australia ICOMOS deltar i en mångfald av bevarandeprojekt, inklusive platsbesök, utbildning, konferenser och möten.

Den svenska översättningen

Alla begrepp finns inte på svenska eller är inte möjliga att översätta med enstaka ord. Därför har ibland en innehållslig översättning bestående av flera ord valts och i vissa fall har korta förklaringar som blåmarkerats lagts in inom [hakparentes]. Översättningen är utförd av Nils Ahlberg i samarbete med Riksantikvarieämbetet och Australia ICOMOS.

Revideringar av Burra Charter

Burra Charter antogs första gången 1979 i den historiska gruvstaden Burra i södra Australien. Mindre omarbetningar gjordes 1981 och 1988 och mer omfattande ändringar 1999.

Efter en granskning antogs denna version av Australia ICOMOS i oktober 2013.

Revideringsprocessen innebar även att 1988 års Riktlinjer till Burra Charter ersattes av Praktiska fördjupningar [[Practice Notes](#)], som är tillgängliga på: australia.icomos.org

Dokumentet från Australia ICOMOS granskas regelbundet och vi välkomnar alla kommentarer.

Citera Burra Charter

Den fullständiga referensen är *The Burra Charter: The Australia ICOMOS Charter for Places of Cultural Significance, 2013*. Inledande textreferenser bör använda formen *Australia ICOMOS Burra Charter, 2013* och senare referenser kortformen (*Burra Charter*). [[Med tillägg av Svensk översättning 2021 för detta dokument](#)]

© Australia ICOMOS Incorporated 2013

Burra Charter består av inledning, artiklar, förklarande anmärkningar och flödesschema.

Denna publikation får reproduceras, men endast i sin helhet inklusive omslagssidan och denna sida. Den innehållsliga formen får inte ändras. Utdrag av Burra Charter får citeras med lämplig citatteknik och hänvisning.

Omslagsfoto av Ian Stapleton.

Australia ICOMOS Incorporated [ARBN 155 731 025]
Sekretariat: c/o Faculty of Arts
Deakin University
Burwood, VIC 3125
Australia
<http://australia.icomos.org/>

The Burra Charter

(The Australia ICOMOS Charter for Places of Cultural Significance, 2013)

Inledning

Med ledning av Venice Charter for the Conservation and Restauration of Monuments and Sites (Venedig 1964) och besluten från den 5:e generalförsamlingen av International Council on Monuments and Sites (ICOMOS) (Moskva 1978) antogs Burra Charter av Australia ICOMOS (den australiska nationalkommittén av ICOMOS) den 19 augusti 1979 i Burra i södra Australien. Revideringar godkändes den 23 februari 1981, 23 april 1988, 26 november 1999 och 31 oktober 2013.

Burra Charter ger riktlinjer för bevarande och förvaltning av platser av kulturhistorisk betydelse (kulturmiljöer) och bygger på kunskapen och erfarenheten från medlemmarna i Australia ICOMOS.

Bevarandet är en integrerad del av förvaltningen av platser av kulturhistorisk betydelse och är ett fortlöpande ansvar.

Vem riktar sig Burra Charter till?

Chartern är normgivande för dem som tillhandahåller rådgivning, fattar beslut om eller utför arbeten på platser av kulturhistorisk betydelse, inklusive ägare, förvaltare och personer som svarar för tillsyn och skötsel.

Att använda Burra Charter

Chartern ska läsas i sin helhet. Många artiklar är beroende av varandra.

Chartern består av:

- Definitioner artikel 1
- Bevarandepprinciper artiklar 2-13
- Bevarandeprocesser artiklar 14-25
- Bevarandep Praxis artiklar 26-34
- Burra Charter flödesschema.

Huvudkoncepten finns i avsnittet "Bevarandepprinciper" och vidareutvecklas i avsnitten "Bevarandeprocesser" och "Bevarandep Praxis". Flödesschemat förklarar Burra Charter-processen (artikel 6) och är en integrerad del av chartern. Förklarande anmärkningar är också en del av chartern.

Chartern är fristående, men aspekter av dess användning och tillämpning förklaras ytterligare i en serie Praktiska fördjupningar från Australia ICOMOS, i *The Illustrated Burra Charter* och i andra vägledande dokument, som är tillgängliga på Australia ICOMOS webbsida: australia.icomos.org.

För vilka platser är Burra Charter tillämplig?

Chartern kan tillämpas på alla typer av platser av kulturhistorisk betydelse, inklusive naturmiljöer och urfolkens och den senare historiens platser med kulturhistoriska värden.

Normer för andra organisationer kan också vara relevanta. Dessa omfattar bland annat *Australian Natural Heritage Charter*, *Ask First: a guide to respecting Indigenous heritage places and values* och *Significance 2.0: a guide to assessing the significance of collections*.

Nationella och internationella chartrar och andra normgivande dokument kan vara relevanta. Se australia.icomos.org.

Varför bevara?

Platser av kulturhistorisk betydelse berikar människors liv och ger ofta en djup och inspirerande känsla av samhörighet med samhället och landskapet, med det förflutna och upplevda erfarenheter. De är historiska vittnesbörd som är viktiga uttryck för den australiska identiteten och erfarenheten. Platser av kulturhistorisk betydelse speglar vårt samhälles mångfald och berättar om vilka vi är, och om det förflutna som har format oss och det australiska landskapet. De är oersättliga och av stort värde.

Dessa platser av kulturhistorisk betydelse måste bevaras för nuvarande och framtida generationer i enlighet med principen om rättvisa mellan generationerna.

Burra Charter förespråkar ett försiktigt förhållningsätt till förändring: gör så mycket som krävs för att vårda platsen och göra den användbar, men i övrigt förändra den så lite som möjligt så att den behåller sitt kulturhistoriska värde.

Artiklar

Artikel 1. Definitioner

För användning i denna charter:

- 1.1 *Plats* avser ett geografiskt avgränsat område. Den kan innehålla olika beståndsdelar i uppbyggnaden, föremål, landskapsrum och vyer. En plats kan ha materiella och immateriella dimensioner.
- 1.2 *Kulturhistorisk betydelse* avser ett estetiskt, historiskt, vetenskapligt, socialt eller andligt värde för tidigare, nuvarande eller framtida generationer.

Den kulturhistoriska betydelsen är inneboende i själva *platsen*, dess *fysiska anläggningar, omgivning, användning, anknytningar, innebörd, dokumentation, relaterade platser och relaterade föremål*.

Platser kan ha en rad olika värden för olika individer eller grupper.
- 1.3 *Fysisk anläggning* avser *platsens* alla fysiska material, inklusive dess olika beståndsdelar i uppbyggnaden, fast inredning, andra tillhörande delar och föremål.
- 1.4 *Bevarande* avser alla processer för att ta hand om en *plats* så att den bibehåller sin *kulturhistoriska betydelse*.
- 1.5 *Underhåll* är ett uttryck för en kontinuerlig, skyddande vård av en *plats* och dess *omgivning*.

Underhåll ska skiljas från reparation som omfattar *restaurering* eller *rekonstruktion*.
- 1.6 *Konservering* avser att upprätthålla en *plats* befintliga tillstånd och fördröja nedbrytning.
- 1.7 *Restaurering* avser att återställa en *plats* till ett känt tidigare tillstånd genom att avlägsna tillägg eller återmontera befintliga beståndsdelar utan att introducera nytt material.
- 1.8 *Rekonstruktion* avser att återställa en *plats* till ett känt tidigare tillstånd och skiljer sig från *restaurering* genom introduktionen av nytt material.
- 1.9 *Anpassning* avser att ändra en *plats* för att passa den befintliga *användningen* eller en föreslagen användning.
- 1.10 *Användning* avser en *plats* funktioner, inklusive de aktiviteter och traditioner och sedvänjor som kan förkomma på platsen eller är beroende av platsen.

Förklarande anmärkningar

Plats har en bred betydelse och innefattar natur och kultur. En plats kan vara stor eller liten: till exempel ett minnesmärke, ett träd, en enskild byggnad eller grupp av byggnader, platsen för en historisk händelse, en tätort eller stad, ett kulturlandskap, en park, en fabrik, ett skeppsvrak, en plats med bevarade lämningar, en stenformation, en väg eller rutt, en samlingsplats, en plats med andlig eller religiös koppling.

Uttrycket kulturhistorisk betydelse [*cultural significance*] är synonymt med kulturarvets betydelse och kulturvärde.

Den kulturhistoriska betydelsen kan förändras över tiden och med användningen.

Förståelsen av den kulturhistoriska betydelsen kan förändras till följd av ny information.

Fysisk anläggning [*Fabric, som innebär all fysisk materia på platsen. Det motsvarar i många fall byggnadsverk, men är vidare än så.*] innefattar byggnadsinteriörer och lämningar under mark liksom utgrävt material.

Naturelement på en plats kan också utgöra fysisk anläggning. Till exempel klippor som markerar en drömplats [*Dreaming place, en plats där det förflutna har särskild närvaro i aboriginernas kultur*].

Den fysiska anläggningen kan definiera landskapsrum och vyer och dessa kan ingå i platsens betydelse.

Se även artikel 14.

[*Conservation* – bevarande – har också betydelsen kulturmiljövärd i vidare bemärkelse].

Exempel på skyddande vård [*protective care*] omfattar:

- underhåll – regelbunden inspektion och rengöring av en plats, t.ex. gräsklippning och beskärning i en trädgård;
- reparation som innefattar restaurering – att återställa bortflyttade byggnadsdelar till sin ursprungliga plats, t.ex. lösa takrännor på en byggnad eller flyttade stenar i en Bora-stenring;
- reparation som innefattar rekonstruktion – att ersätta förfallna byggnadsdelar med nya.

Det är ett känt faktum att alla platser och deras beståndsdelar förändras med tiden med varierande hastighet.

[*Preservation* – konservering – innebär ett mer strikt, musealt bevarande än det vidare begreppet conservation, att konsolidera och bevara det aktuella tillståndet. Oftast gäller det delar av en byggnad, inte hela byggnader.]

Nytt material kan inkludera återvunnet material från andra platser. Detta bör inte ske till skada för någon plats av kulturhistorisk betydelse.

Användning omfattar till exempel kulturella sedvänjor hos urfolk som ceremonier, jakt och fiske och utövning av traditionella förpliktelser. Att utöva rätten till tillgång kan vara en användning.

Artiklar

- 1.11 *Kompatibel användning* avser en *användning* som respekterar en *plats kulturhistoriska betydelse*. En sådan användning innebär ingen eller minimal påverkan på den *kulturhistoriska betydelsen*.
- 1.12 *Omgivning* avser den omedelbara och utökade miljön för en *plats*, som ingår i eller bidrar till dess *kulturhistoriska betydelse* och särprägel.
- 1.13 *Relaterad plats* avser en *plats* som bidrar till en annan plats *kulturhistoriska betydelse*.
- 1.14 *Relaterat föremål* avser ett föremål som bidrar till en *plats kulturhistoriska betydelse* utan att befinna sig på platsen.
- 1.15 *Anknytningar* avser förbindelser som finns mellan människor och en *plats*.
- 1.16 *Innebörd* anger vad en *plats* betyder, markerar, framkallar eller uttrycker för människor.
- 1.17 *Uttolkning* avser alla sätt att presentera en *plats kulturhistoriska betydelse*.

Bevarandeprinciper

Artikel 2. Bevarande och förvaltning

- 2.1 *Platser av kulturhistorisk betydelse* ska bevaras.
- 2.2 Syftet med *bevarandet* är att bibehålla den *kulturhistoriska betydelsen* av en *plats*.
- 2.3 *Bevarandet* är en integrerad del av god förvaltning av *platser av kulturhistorisk betydelse*.
- 2.4 *Platser av kulturhistorisk betydelse* ska skyddas och inte utsättas för risker eller lämnas i ett sårbart tillstånd.

Artikel 3. Försiktighetsprincip

- 3.1 *Bevarandet* bygger på respekt för den befintliga *fysiska anläggningen, användning, anknytningar* och *innebörd*. Det förutsätter ett försiktigt förhållningssätt att förändra så mycket som krävs men så lite som möjligt.
- 3.2 Förändringar av en *plats* ska inte förvanska de fysiska lämningarna eller andra kvarvarande belägg och inte heller baseras på antaganden.

Artikel 4. Kunskap, färdigheter och tekniker

- 4.1 *Bevarandet* ska utnyttja all den kunskap, färdighet och olika discipliner som kan bidra till undersökningen och vården av *platsen*.

Förklarande anmärkningar

Omgivning kan innefatta: strukturer; landskapsrum, mark, vatten och himmel; den visuella omgivningen inklusive vyer till och från platsen och längs en kulturhistorisk väg samt andra sinnesförmimmelser av omgivningen som lukter och ljud. Omgivning kan även innefatta historiska och nutida förhållanden som användning och verksamheter, sociala och andliga bruk och förhållanden till andra platser, både materiella och immateriella.

Föremål på en plats inbegrips i definitionen av platsen och kan bidra eller inte bidra till dess kulturhistoriska betydelse.

[*Associations* – anknytningar – kan både vara direkt anknytning eller samband eller en idé-mässig anknytning]

Anknytningar kan omfatta sociala eller andliga värden och kulturellt ansvar för en plats.

Innebörd relaterar i allmänhet till immateriella dimensioner som t.ex. symboliska kvaliteter och minnen.

Uttolkning kan vara en kombination av behandlingen av den fysiska anläggningen (t.ex. underhåll, restaurering, rekonstruktion); användningen av och aktiviteter på platsen och bruket av framtaget informationsmaterial.

Spår av tillbyggnader, ändringar och tidigare behandling av platsens fysiska anläggning är belägg på dess historia och användning och kan vara en del av dess betydelse. Bevarandeåtgärder bör bidra till, och inte hindra, förståelsen.

Artiklar

- 4.2 Traditionella tekniker och material föredras för *bevarandet* av betydelsefulla *fysiska anläggningar*. Under vissa omständigheter kan moderna tekniker och material, som ger betydande fördelar för bevarandet, vara lämpliga.

Artikel 5. Värden

- 5.1 *Bevarandet* av en *plats* ska identifiera och ta hänsyn till alla aspekter av kultur- och naturvärde utan oberättigad tonvikt på något värde på bekostnad av andra.

- 5.2 Relativa grader av *kulturhistorisk betydelse* kan leda till olika *bevarandeåtgärder* på en plats.

Artikel 6. Burra Charter-processen

- 6.1 Den *kulturhistoriska betydelsen* av en *plats* och andra frågor som påverkar dess framtid förstås bäst genom en serie av insamlande och analys av information före beslutsfattandet. Att förstå den *kulturhistoriska betydelsen* kommer först, därefter utvecklingen av en policy och slutligen förvaltningen av platsen i enlighet med policyn. Detta är Burra Charter-processen.

- 6.2 Policyn för förvaltningen av en *plats* måste baseras på förståelsen av dess *kulturhistoriska betydelse*.

- 6.3 Utvecklingen av en policy ska också innefatta överväganden av andra faktorer som påverkar *platsens* framtid, som ägarens behov, resurser, externa begränsningar och dess fysiska tillstånd.

- 6.4 För att utveckla en effektiv policy kan olika sätt att bibehålla den *kulturhistoriska betydelsen* och att ta in ytterligare faktorer behöva undersökas.

- 6.5 Förändrade förhållanden, eller ny information eller nya perspektiv, kan medföra att en del av eller hela Burra Charter-processen behöver tas om.

Artikel 7. Användning

- 7.1 När *användningen* av en *plats* är av *kulturhistorisk betydelse*, bör den bibehållas.

- 7.2 En *plats* bör ha en *kompatibel användning*.

Förklarande anmärkningar

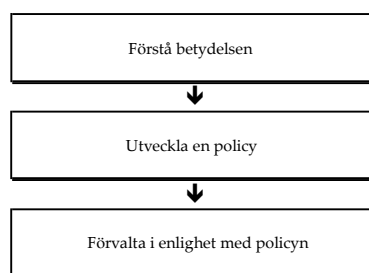
Användningen av moderna material och tekniker måste stödjas av starka vetenskapliga belägg eller av en erfarenhetsbank.

Bevarandet av platser med naturvärde förklaras i Australian Natural Heritage Charter. Denna charter definierar naturvärde som vikten av ekosystem, biologisk mångfald och geodiversitet för deras egenvärde eller för nuvarande eller framtida generationer vad gäller deras vetenskapliga, sociala, estetiska och livsuppehållande värde.

I vissa kulturer är natur- och kulturvärden odelbara.

Ett försiktigt förhållningssätt krävs, eftersom förståelsen av den kulturhistoriska betydelsen kan förändras. Denna artikel ska inte användas för att rättfärdiga åtgärder som inte bibehåller den kulturhistoriska betydelsen.

Burra Charter-processen, eller serien av undersökningar, beslut och åtgärder, illustreras nedan och mer detaljerat i det medföljande flödesschemat, som utgör en del av chartern.

Alternativt att beakta kan inkludera en rad olika användningar och förändringar (t.ex. anpassning) av en plats.

Policyn bör identifiera en användning eller en kombination av användningsområden eller krav på användning som bibehåller platsens kulturhistoriska betydelse. En ny användning av platsen bör innebära minimal förändring av betydelsefulla fysiska anläggningar och användning; bör respektera anknytningar och innebörder; och bör i lämpliga fall ge förutsättningar för en fortsättning av aktiviteter och bruk som bidrar till platsens kulturhistoriska betydelse.

Artiklar

Artikel 8. Omgivning

Bevarandet kräver att en lämplig *omgivning* bibehålls. Detta omfattar ett bibehållande av den visuella och genom andra sinnesintryck uppfattade omgivningen liksom av andliga och andra kulturella förhållanden som bidrar till *platsens kulturhistoriska betydelse*.

Nya byggnadsverk, rivning, intrång eller andra förändringar som skulle påverka omgivningen eller förhållanden negativt är olämpliga.

Artikel 9. Läge

- 9.1 En *plats* fysiska belägenhet är en del av dess *kulturhistoriska betydelse*. En byggnad, anläggning eller annan del av en plats bör stå kvar i sitt historiska läge. Förflyttning är normalt oacceptabelt, såvida detta inte är det enda praktiska sättet att garantera dess fortbestånd.
- 9.2 Vissa byggnader, anläggningar eller andra beståndsdelar av *platser* är utformade för att lätt kunna flyttas eller har redan en historia av förflyttning. Förutsatt att sådana byggnader, anläggningar eller andra delar inte har ett starkt samband med sitt nuvarande läge, kan förflyttning vara adekvat.
- 9.3 Om en byggnad, anläggning eller annan del flyttas, bör den flyttas till en lämplig plats och ges en lämplig *användning*. En sådan åtgärd får inte ske till skada för någon *plats* av *kulturhistorisk betydelse*.

Artikel 10. Innehåll

Innehåll, fast inredning och föremål som bidrar till den *kulturhistoriska betydelsen* av en *plats* bör behållas på platsen. Avlägsnande är oacceptabelt, såvida det inte är: enda sättet att garantera dess säkerhet och *bevarande*; tillfälligt för behandling eller utställning; av *kulturhistoriska* skäl; för hälsa och säkerhet; eller för att skydda platsen. Sådana innehåll, fast inredning och föremål bör återlämnas när omständigheterna medger och det är *kulturhistoriskt* lämpligt.

Artikel 11. Relaterade platser och föremål

Det bidrag som *relaterade platser* och *relaterade föremål* lämnar till *platsens kulturhistoriska betydelse* bör bibehållas.

Artikel 12. Delaktighet

Bevarande, uttolkning och förvaltning av en *plats* bör möjliggöra delaktighet för personer för vilka platsen har betydande *anknytningar* och *innebörder* eller som har sociala, andliga eller annat kulturellt ansvar för platsen.

Artikel 13. Samexistensen av kulturvärden

Samexistensen av kulturvärden ska alltid erkännas, respekteras och främjas. Detta är särskilt viktigt i de fall där de är motstridiga.

Förklarande anmärkningar

Omgivning förklaras i artikel 1.12.

Till exempel kan repatriering (återlämnande) av ett föremål eller en beståndsdel till en plats vara viktig för urfolkskulturer, och detta kan vara avgörande för att bibehålla platsens kulturhistoriska betydelse.

Artikel 28 omfattar fall där betydelsefulla fysiska anläggningar kan störas, till exempel vid en arkeologisk utgrävning.

Artikel 33 behandlar betydelsefulla fysiska anläggningar som har flyttats från en plats.

[“bevarande” i artikel 10 är här en översättning av *preservation*, det vill säga ett mer strikt bevarande än *conservation*].

För vissa platser kan motstridiga kulturvärden påverka beslut om policyutveckling och förvaltning. I artikel 13 refererar termen kulturvärden till sådana föreställningar som är viktiga för en kulturell grupp, inklusive men inte begränsat till politiska, religiösa, andliga och moraliska föreställningar. Detta är vidare än värden som är förknippade med kulturhistorisk betydelse.

Bevarandeprocesser

Artikel 14. Bevarandeprocesser

Bevarandet kan, beroende på omständigheterna, inkludera processerna för: bibehållande eller återinförande av en *användning*; bibehållande av *anknytningar* och *innebörder*; *underhåll*, *konservering*, *restaurering*, *rekonstruktion*, *anpassning* och *uttolkning*; och omfattar vanligen en kombination av flera av dessa. Bevarandet kan också omfatta bibehållande av det bidrag som *relaterade platser* och *relaterade föremål* lämnar till en *plats kulturhistoriska betydelse*.

Artikel 15. Förändring

15.1 Förändring kan vara nödvändig för att bibehålla den *kulturhistoriska betydelsen*, men är icke önskvärd när den minskar den kulturhistoriska betydelsen. Graden av förändring av en *plats* och dess *användning* ska vägledas av platsens *kulturhistoriska betydelse* och dess korrekta *uttolkning*.

15.2 Förändringar som minskar den *kulturhistoriska betydelsen* ska vara reversibla och återställas när omständigheterna medger det.

15.3 Rivning av betydelsefulla *fysiska anläggningar* på en *plats* kan i allmänhet inte accepteras. I vissa fall kan dock mindre rivningar vara adekvata som en del av *bevarandet*. Borttagna betydelsefulla fysiska anläggningar bör återställas när omständigheterna medger det.

15.4 Alla aspekter som bidrar till en *plats kulturhistoriska betydelse* ska respekteras. Om en plats innehåller *fysiska anläggningar*, *användningar*, *anknytningar* eller *innebörder* från olika perioder, eller olika aspekter av den kulturhistoriska betydelsen, kan en betoning eller uttolkning av en period eller aspekt på bekostnad av andra endast rättfärdigas när det som utlämnats, avlägsnats eller reducerats är av liten kulturhistorisk betydelse och det som betonas eller uttolkas är av mycket större kulturhistorisk betydelse.

Artikel 16. Underhåll

Underhåll är fundamentalt för *bevarandet*. Underhåll ska utföras när den *fysiska anläggningen* är av *kulturhistorisk betydelse* och dess underhåll är nödvändigt för att bibehålla denna *kulturhistoriska betydelse*.

Artikel 17. Konservering

Konservering är lämplig när den befintliga *fysiska anläggningen* eller dess tillstånd utgör belägg för den *kulturhistoriska betydelsen*, eller när beläggen är otillräckliga för att medge att andra *bevarandeprocesser* utförs.

Bevarandet [*conservation*] försöker normalt bromsa nedbrytningen, såvida inte platsens betydelse föreskriver något annat. Det kan finnas situationer där inga åtgärder krävs för att uppnå bevarande.

När förändring övervägs, även för en tillfällig användning, bör många olika alternativ undersökas för att hitta den lösning som minimerar varje minskning av den kulturhistoriska betydelsen.

Det kan vara adekvat att ändra en plats när detta återspeglar en förändring av den kulturhistoriska innebörden eller nyttjandet av platsen. Platsens betydelse ska dock alltid respekteras.

Reversibla förändringar bör betraktas som tillfälliga. Icke-reversibla förändringar ska endast användas som en sista utväg och får inte förhindra framtida bevarandeåtgärder.

Det kan vara viktigt att underhålla en plats för att fullfölja traditionella lagar och sedvänjor i vissa urfolkssamhällen och andra kulturella grupper.

Konservering [*preservation*] vidmakthåller den fysiska anläggningen utan att reducera beläggen för dess konstruktion och användning. Processen bör alltid tillämpas:

- när beläggen för den fysiska anläggningen är av sådan betydelse att de inte bör ändras; eller
- när utförda undersökningar är otillräckliga för att tillåta att policybeslut fattas i enlighet med artikel 26 till 28.

Nyttillskott (t.ex. förstärkning) får utföras i samband med konservering när syftet är att skydda den fysiska anläggningen och det är förenligt med artikel 22.

Artiklar

Artikel 18. Restaurering och rekonstruktion

Restaurering och rekonstruktion ska synliggöra kulturhistoriskt betydande aspekter av platsen.

Artikel 19. Restaurering

Restaurering är endast lämplig om det finns tillräckliga belägg för ett tidigare tillstånd för den fysiska anläggningen.

Artikel 20. Rekonstruktion

20.1 *Rekonstruktion är endast tillämplig när en plats är ofullständig till följd av skador eller ändringar och endast när det finns tillräckliga belägg för att återskapa ett tidigare tillstånd av den fysiska anläggningen. I vissa fall kan rekonstruktion också vara adekvat som en del av en användning eller sedvänja som bibehåller platsens kulturhistoriska betydelse.*

20.2 *Rekonstruktionen ska kunna identifieras vid en närmare inspektion eller genom kompletterande analys.*

Artikel 21. Anpassning

21.1 *Anpassning kan endast accepteras när den har minimal påverkan på platsens kulturhistoriska betydelse.*

21.2 *Anpassning ska innebära minimala förändringar av betydelsefulla fysiska anläggningar och endast utföras efter att andra alternativ har övervägts.*

Artikel 22. Nytilskott

22.1 *Nytilskott såsom tillägg eller andra förändringar av platsen kan accepteras där de respekterar och inte stör eller fördunklar platsens kulturhistoriska betydelse, eller avviker från dess uttolkning och förståelse.*

22.2 *Nytilskott ska lätt kunna identifieras som sådana, men måste respektera och ha minimal inverkan på platsens kulturhistoriska betydelse.*

Artikel 23. Bibehålla eller återinföra användning

Att bibehålla, modifiera eller återinföra en betydelsefull användning kan vara lämpligt och en form av bevarande att föredra.

Artikel 24. Bibehålla anknytningar och innebörd

24.1 *Betydande anknytningar mellan människor och en plats ska respekteras, bibehållas och inte fördunklas. Möjligheter till uttolkning, åminnelse och firande av dessa anknytningar bör undersökas och genomföras.*

24.2 *Betydande innebörder, inklusive andliga värden, för en plats ska respekteras. Möjligheter till fortlevnad eller återupplivande av dessa innebörder bör undersökas och genomföras.*

Förklarande anmärkningar

Platser med socialt eller andligt värde kan rättfärdiga en rekonstruktion, även om mycket lite återstår (t.ex. endast byggnadsfundament eller trärester efter en brand, översvämning eller storm). Kravet på tillräckliga belägg för att återskapa ett tidigare tillstånd gäller fortfarande.

Anpassning kan innebära tillägg till platsen, att införa ny service eller en ny användning eller göra förändringar för att skydda platsen. Anpassning av en plats till en ny användning benämns ofta "adaptive re-use" [anpassad återanvändning] och ska vara förenlig med artikel 7.2.

Nytilskott ska respektera platsens betydelse genom att ta hänsyn till dess läge, omfång, form, skala, karaktär, färg, struktur och material. Imitation bör generellt undvikas.

Nytilskott ska vara förenliga med artiklarna 3, 5, 8, 15, 21 och 22.1.

Dessa kan kräva förändringar av en betydelsefull fysisk anläggning, men bör minimeras. I vissa fall kan fortsättningen av en betydelsefull användning, aktivitet eller praxis medföra omfattande nytilskott.

För många platser är anknytningarna förbundna med aspekter av användningen, inklusive aktiviteter och sedvänjor.

Vissa anknytningar och innebörder kan vara svåra att se och kräver forskning.

Artiklar

Artikel 25. Uttolkning

Den *kulturhistoriska betydelsen* är för många *platser* inte lätt att förstå och bör förklaras genom *uttolkning*. Uttolkningen ska öka förståelsen och engagemanget och vara kulturellt lämplig.

Bevarandep Praxis

Artikel 26. Tillämpa Burra Charter-processen

- 26.1 Arbeten på en *plats* bör föregås av studier för att förstå platsen. Dessa bör omfatta analys av fysiska, skriftliga, muntliga och andra belägg och stödja sig på adekvata kunskaper, färdigheter och discipliner.
- 26.2 Skriftliga utlåtanden om den *kulturhistoriska betydelsen* och policy för *platsen* ska utarbetas, vara väl underbyggda och åtföljas av stödjande belägg. Utlåtandena om betydelsen och policyn ska inlemmas i en förvaltningsplan för platsen.
- 26.3 Grupper och individer med *anknytning* till *platsen* liksom de som är involverade i dess förvaltning bör ges tillfälle att bidra till och delta i att identifiera och förstå platsens *kulturhistoriska betydelse*. I lämpliga fall bör de också ges möjlighet att delta i platsens *bevarande* och förvaltning.
- 26.4 Utlåtanden om den *kulturhistoriska betydelsen* och policyn för *platsen* bör granskas regelbundet och åtgärder och resultat utvärderas för att garantera fortsatt ändamålsenlighet och effektivitet.

Artikel 27. Hantera förändringar

- 27.1 Inverkan av föreslagna förändringar, inklusive stegvisa förändringar, på en *plats kulturhistoriska betydelse* bör bedömas på grundval av utlåtandet om betydelsen och policyn för platsens förvaltning. Det kan vara nödvändigt att modifiera föreslagna förändringar för att bättre bibehålla den kulturhistoriska betydelsen.
- 27.2 Befintliga *fysiska anläggningar, användningar, anknytningar* och *innehåll* bör registreras på lämpligt sätt före och efter varje förändring av *platsen*.

Artikel 28. Ingrepp i den fysiska anläggningen

- 28.1 Ingrepp i betydelsefulla *fysiska anläggningar* i undersökningssyfte eller för att ta fram belägg ska minimeras. Undersökning av en *plats* genom alla slags ingrepp i den fysiska anläggningen, inklusive arkeologisk utgrävning, bör endast göras för att inhämta data som är avgörande för beslut om *bevarandet* av platsen eller för att få fram viktiga belägg som håller på att gå förlorade eller bli oåtkomliga.

Förklarande anmärkningar

I vissa fall kan alla former av uttolkning vara kulturellt olämpliga.

Resultaten av studierna bör hållas uppdaterade, granskas regelbundet och revideras vid behov.

[Statement of *cultural significance*, ett särskilt dokument om platsens kulturvärden]

Policyn bör ta upp alla relevanta frågor, t.ex. användning, uttolkning, förvaltning och förändring.

En förvaltningsplan är ett användbart dokument för att dokumentera Burra Charter-processen, dvs. stegen i planeringen för och förvaltningen av en plats av kulturhistorisk betydelse (artikel 6.1 och flödesschema). Sådana planer kallas ofta bevarandeplaner och kan ibland ha andra namn.

Förvaltningsplanen kan behandla ytterligare frågor som är relaterade till förvaltningen av platsen.

Även att vidta åtgärder för utvärdering i händelse av oavsiktliga konsekvenser.

Artiklar

28.2 Undersökning av en *plats* som kräver ingrepp i *den fysiska anläggningen*, förutom sådan som är nödvändig för att fatta beslut, kan vara berättigad förutsatt att den är förenlig med policyn för platsen. Sådana undersökningar ska baseras på viktiga forskningsfrågor som har potential att avsevärt öka kunskap som inte kan besvaras på annat sätt och som minimerar ingreppen i den fysiska anläggningen.

Artikel 29. Ansvar

De organisationer och personer som är ansvariga för förvaltning och beslut ska anges, och vem som tar det specifika ansvaret för varje beslut.

Artikel 30. Ledning, tillsyn och genomförande

Kompetent ledning och tillsyn ska upprätthållas under alla etapper, och alla förändringar ska verkställas av personer med adekvata kunskaper och färdigheter.

Artikel 31. Föra journal

Nya belägg kan komma fram när en policy eller plan för en *plats* genomförs. Andra faktorer som kräver nya beslut kan uppkomma. En journal över nya belägg och kompletterande beslut bör föras.

Artikel 32. Dokumentation

32.1 Dokumentationen i samband med *bevarandet* av en *plats* ska förvaras i ett permanent arkiv och göras tillgänglig för allmänheten, omfattas av krav på säkerhet och sekretess, och att detta är kulturellt lämpligt.

32.2 Dokument om en *plats* historia ska skyddas och göras tillgängliga för allmänheten, omfattas av krav på säkerhet och sekretess, och att detta är kulturellt lämpligt.

Artikel 33. Borttagna delar av den fysiska anläggningen

Betydelsefulla delar av *den fysiska anläggningen* som har tagits bort från en *plats*, inklusive innehåll, fast inredning och föremål, ska katalogiseras och skyddas i enlighet med dess *kulturhistoriska betydelse*.

När det är möjligt och kulturhistoriskt lämpligt bör borttagna betydelsefulla delar, inklusive innehåll, fast inredning och föremål, förvaras på platsen.

Artikel 34. Resurser

Tillräckliga resurser ska tillhandahållas för *bevarandet*.

Kursiverade ord definieras i artikel 1.

Förklarande anmärkningar

Nya beslut ska respektera och ha minimal inverkan på platsens kulturhistoriska betydelse.

Det bästa bevarandet innebär ofta att göra minsta möjliga arbete och därmed till en låg kostnad.

Burra Charter-processen

Steg för planering och förvaltning av en plats av kulturhistorisk betydelse

Burra Charter bör läsas i sin helhet.

Centrala artiklar för varje steg visas i rutorna. Artikel 6 sammanfattar Burra Charter-processen.

